

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้
ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10

ชื่อและนามสกุล นายนันทพล โยकिन

แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข
2. อาจารย์ นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา
3. รองศาสตราจารย์ ดร. วงเดือน ปั่นดี

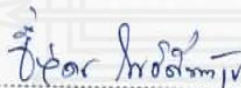
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. อาภาพร เผ่าวัฒนา)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข)

กรรมการ

(อาจารย์ นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วงเดือน ปั่นดี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย ตาม
การรับรู้ของ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10
ผู้วิจัย นางนิมนวล โยคิน **รหัสนักศึกษา** 2515100572 **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การพยาบาล) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข (2) นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา
(3) รองศาสตราจารย์ ดร. วงเดือน ปันดี **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงอรรถาธิบายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย และประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการทำนายประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10

กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 จำนวน 280 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย และ 4) ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านได้ค่าความตรงของส่วนที่ 2-4 เท่ากับ .97, .96 และ .93 และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามส่วนที่ 2-4 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ .82, .98 และ .96 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย และประสิทธิผลของหอผู้ป่วยทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง (2) แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .349$ และ $.682$ ตามลำดับ) (3) แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยสามารถร่วมทำนายประสิทธิผลของหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 48.9

คำสำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน

Thesis title: Relationships Between Achievement Motivation, Transformational Leadership of Head Nurses, and Effectiveness of Patient Care Units as Perceived by Professional Nurses at Community Hospitals, Public Health Inspection Region 10

Researcher: Mrs. Nimnuan Yokin; **ID:** 2515100572; **Degree:** Master Science (Nursing Administration); **Thesis adviser:** (1) Dr. Chuenjit Potisupsuk; (2) Captain Dr. Tanaporn Yaemsuda, (3) Dr. Wongdyan Pundii; **Academic year:** 2012

Abstract

The purposes of this exploratory research were: (1) to study achievement motivation of professional nurses, transformational leadership of head nurses, and the effectiveness of patient care units as perceived by professional nurses; (2) to explore the relationships between achievement motivation of professional nurses, transformational leadership of head nurses, and the effectiveness of patient care units; and (3) to analyze factors influencing the effectiveness of patient care units at community hospitals in Public Health Inspection Region 10.

The sample included 280 professional nurses at community hospitals in Public Health Inspection Region 10. They were selected by stratified random sampling. Questionnaires were used as research tools and comprised four sections: (1) personal data, (2) achievement motivation of professional nurses, (3) transformational leadership of head nurses, and (4) effectiveness of patient care units. These questionnaires were validated by five experts, and the CVI of the second to fourth sections were .97, .96, and .93. The Cronbach's alpha reliability coefficients of the second to the fourth sections were .82, .98 and .96 respectively. Research data were analyzed by descriptive statistics (percentage, mean, and standard deviation), Pearson product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results of this study were as follows. (1) Professional nurses rated their achievement motivation, transformational leadership of their head nurses, and the effectiveness of patient care units at the high level. (2) Achievement motivations of professional nurses, transformational leadership of head nurses positively and significantly correlated to the effectiveness of patient care units ($r = .349$ and $.682$ respectively, $p < .05$). (3) Both achievement motivation of professional nurses and transformational leadership of head nurses could predict the effectiveness of patient care unit. These predictors accounted for 48.9 % ($R^2 = 0.489$)

Keywords: Achievement motivation, Transformational leadership, Effectiveness of patient care unit, Community hospital

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ ดร.ชื่นจิตร โพธิ์ศัพท์สุข อาจารย์นำวาเอกหญิง ดร.ธนพร แยมสุดา และรองศาสตราจารย์ ดร. วงเดือน ปั่นดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และแนวทางที่เป็นประโยชน์ ทุกขั้นตอนตลอดจนให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อาภาพร เผ่าวัฒนา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั้ง 48 แห่งที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนบุคลากรพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี
ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวอันซนนาง ครอบครัวโยกิน โดยเฉพาะ นายปรีชา โยกิน นางสาวนัทธนิชา โยกิน เด็กชายชนกภัทร โยกิน นายศรีผา และ นางสุน ถันชนนางผู้ซึ่งเป็นพลังผลักดันให้ความรัก ความห่วงใย เอื้ออาทร ส่งเสริมและสนับสนุน ให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา คุณประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงขอมอบแก่ทุกท่านที่เกี่ยวข้อง

นันทนวล โยกิน

พฤศจิกายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	11
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	23
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย	33
โรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ	71
ตอนที่ 2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ	73
ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย	74
ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของหอผู้ป่วย	75
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับประสิทธิภาพของหอผู้ป่วย	76
ตอนที่ 6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการทำนายประสิทธิภาพของหอผู้ป่วยในโรงพยาบาล ชุมชนเขตตรวจราชการสาธาณสุขที่ 10	77
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	93
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	107
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	108
ข หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	110
ค เครื่องมือในการทำวิจัย	113
ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อ	125
จ การทดสอบข้อสมมติของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	135
ฉ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	141
ช จดหมายเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	143
ประวัติผู้วิจัย	152

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโรงพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาล ชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10	62
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ (n = 280)	71
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาล วิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 จำแนก ตามรายชื่อและโดยรวม (n = 280)	73
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ คะแนนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม (n = 280)	74
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคะแนนประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 จำแนกตามรายด้านและ โดยรวม (n = 280)	75
ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10	76
ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรทำนายที่ถูกคัดเลือกเข้า สู่สมการถดถอย อำนาจการทำนาย (R^2) และการทดสอบความมีนัยสำคัญ (F Change) ของสัมประสิทธิ์การทำนายที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการทำนาย ประสิทธิผลของหอผู้ป่วยโดยวิธี การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เป็นขั้นตอน(Stepwise multiple regression Analysis) (n=280)	77
ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรทำนายประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาล ชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 10 ในรูปคะแนนดิบ (b) และ คะแนนมาตรฐาน (Beta) ของสมการถดถอยพหุคูณที่ได้จากการคัดเลือก ตัวแปรแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (n=280)	78

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบการมีประสิทธิผลในมิติของเวลา	44
ภาพที่ 3.1 Diagram แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่10 จำนวน 48 แห่ง	63

